
Jankowo Dolne, st. 21, gm. Gniezno, woj. poznańskie, AZP 49-35/146

Informator Archeologiczny : badania 32, 233-234

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

obiekty te są datowane na średniowiecze i okres nowożytny.

W wykopach I i IIIa odsłonięte dwa mury fundamentowe określone jako Mur A i B. Usytuowane były równolegle, wzdłuż osi wschód-zachód, w odległości 2,20 m od siebie. Mur A założony został na planie prostokąta o wymiarach 1,00 x 1,60 m i zachował wysokość 1,30 m. Mur B został w dużej części zniszczony przez wkop współczesny i zachował wymiary 1,30 x 0,80 m. i wysokość 40 cm. Oba mury, pełniące przypuszczalnie tę samą funkcję, wykonane zostały w wykopach wąskoprzestrzennych z kamienia wapiennego na zaprawie wapienno-piaskowej. Datuje się je na podstawie naczynia znalezione pod stopą fundamentową Muru A (ofiara zakładzinowa?) na XIV-XV w.

W wykopie III b odsłonięto nieregularny, o grubości około 30 cm murek wykonany z gruzu kamiennego i nielicznych cegieł tzw. palcówek (Mur C). Jest to zapewne fragment posadzki lub jakaś forma utwardzania terenu. W wykopach II-V odsłonięto obiekt 3, który określono jako relikty budynku mieszkalnego. Zarejestrowano go na długości 19-20 m w postaci nieckowatego zasypiska. Obiekt założony został bezpośrednio w calcu. a największa głębokość zarejestrowana w jego obrębie wynosiła 3,80 m poniżej gruntu. Zauważono dwufazowość obiektu. Z pierwszej fazy pochodzą relikty drewna, dobrze zachowane dzięki dużej wilgotności wskutek podmakania gruntu oraz poziom spalenizny i cienka warstwa namulania. Z drugiej zaś fazy jednorodne zasypisko negatywu obiektu o miąższości około 2 metrów z przemieszanym materiałem ruchomym datowanym na XVI-XVIII wiek. Chronologię niższego poziomu użytkowania określono na podstawie ceramiki, wyrobów metalowych i fragmentów odzieży skórzanej na 2 poł. XIV - XV wiek. Pierwotny obiekt, którego rozmiary nie zostały jeszcze ustalone, spłonął. Następnie wkrótce został odbudowany. Udało się ustalić przebieg trzech ścian budynku z drugiej fazy funkcjonowania. Nie uchwycono jednak narożników, ani czwartej ściany, niemożliwe więc było określenie jego wielkości i kształtu.

Dokumentacja z badań znajduje się w archiwum Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Zamościu, zaś materiały w Muzeum Regionalnym w Hrubieszowie.

Badania będą kontynuowane.

Grodno, st. 6, gm. Chełmża. woj. toruńskie, AZP 37-44/15 - patrz: wczesna epoka żelaza

Horodyszcze, st. III, gm. Wisznice, woj. białskopodlaskie, AZP 67-87/3 - patrz: wczesne średniowiecze

HUTKI, gm. Bolesław, woj. katowickie

- późnośredniowieczna osada hutnicza (XIV-XVI w.)

Ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone w terminie od 22 sierpnia do 4 września, koło Olkusza, na terenie wyrobiska kopalni piasku Jaworzno-Szczakowa. Badaniami kierowali mgr mgr Jacek Pierzak, Dariusz Rozmus, Jerzy Łoś. Były finansowane przez kopalnię Jaworzno-Szczakowa.

Badania stanowiły kontynuację prac z 1993 roku. Odkryto relikty konstrukcji drewnianych i skupiska kamieni oraz koryto płuczki z pnia drzewa.

Materiały archeologiczne zostały przekazane do działu archeologii Muzeum Śląskiego w Katowicach. Fragmenty konstrukcji drewnianych oraz najlepiej zachowana część koryta płuczki zostały dołączone do kolekcji zabytków górnictwa w Muzeum Regionalnym PPTK w Olkuszu.

JANKOWO DOLNE, st. 21, gm. Gniezno, woj. poznańskie, AZP 49-35/146

- osada kultury pomorskiej (starszy okres przedrzymski)
- osada wczesnośredniowieczna z XI-XIV w.

- zabudowa dworska z XIV-XVIII w.

Badania prowadził mgr Czesław Strzyżewski (Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie). Finansował PSOZ w Warszawie. Ósmy sezon badań.

Prace wykopaliskowe przeprowadzono z trzech stron - południowej, zachodniej i północnej wokół wcześniejszych wykopów. Rozkopano łącznie 88,62 m² powierzchni stanowiska odkrywając 7 nowych obiektów (nr 10-16), a częściowo eksplorując trzy obiekty odsłonięte w latach ubiegłych (nr 3,4,6).

W niewielkim wykopie północnym (10 m²) uchwyciono dalszą część gruzowiska dworu (obiekt 3) z XV w, z bardzo dużą ilością materiału źródłowego oraz rumowisko dworu z XVII w. (obiekt 6) spalonego w połowie XVIII w. W wykopie zachodnim (34x24 m²) wybrano skraj zawaliska dworu z XV w. oraz resztki jamy z XVII w, (obiekt 4). Odkryto tutaj także dwie duże jamy z XVII-XVIII w. Podobne dwa obiekty wystąpiły w wykopie południowo-zachodnim (obiekty nr 11, 16). Natomiast w wykopach południowo-wschodnich odsłonięto jamę po słupie budowli (obiekt nr 12), a przede wszystkim północną część kamiennego fundamentu czworobocznego budynku z piwnicą (obiekt 10). Jego narożnik północno-zachodni został wkopany w dużą cylindryczną jamę z XV w. Kamienie fundamentu występowały już w warstwie ornej na głębokości 10 centymetrów. Jego długość w rzucie I wynosi 6,20 m, a w rzucie II - 5,80 m. Odsłonięte go na szerokość 3,20 m, a jego spąg wystąpił na głębokości 0,92 m od powierzchni pola. Ściana zachodnia fundamentu kamiennego spojonego gliną ma szerokość 1,10 m, a ściana północna - 0,70 m. Przy narożniku północno-wschodnim znajduje się wejście do piwnicy usytuowane w ścianie północnej, które zostało przywalone rumowiskiem spalonych belek z gliną ze ściany budynku. Po zdjęciu wierzchniej warstwy kamieni w części wschodniej dolne kamienie są ułożone łukowato. W wypełnisku piwnicy oraz w glinie fundamentowej znaleziono dużą ilość ceramiki i kafli, w tym także ułamki kafli gotyckich z XV w. oraz liczny inny materiał źródłowy.

W wykopach i obiektach zebrano 8090 fragmentów naczyń glinianych wczesnośredniowiecznych, głównie jednak późnośredniowiecznych i nowożytnych, a także ponad 660 ułamków kafli, głównie z XVII w. oraz z XV w., a także - nieliczne - z XVI w. Wystąpiły kawałki cegieł, płytek i dachówek oraz drewna. Znaleziono zatyczkę glinianą, części oselek i płytki kamiennych, ułamki naczyń (pucharów) i butelek szklanych oraz szyb, jak również liczne gwoździe, ćwieki, zawiasy, podkówki, sztabki, pierścienie, kłódkę, skobel, wędzidło i inne przedmioty żelazne. Odkryto też zdobioną okładzinę kościaną, okucie miedziane i szeląg Zygmunta III. Materiał ten jest datowany na XV-XVIII w.

W warstwie humusu pierwotnego oraz w obiektach wystąpiły ułamki naczyń glinianych związane z osadą kultury pomorskiej ze starszego okresu przedrzymskiego.

Materiały źródłowe zostały przekazane do Muzeum Początków Państw Polskiego, które zamierza kontynuować badania z uwagi na systematyczne niszczenie orką stanowiska.

JANOWO, st. I, gm. *loco*, woj. olsztyńskie

- cmentarz późnośredniowieczny i nowożytny (XV/?-XVII w.)

Nadzory archeologiczne przy pracach ziemnych pod budowę kolektora ściekowego, przeprowadzone w dniach od 3 do 6 czerwca, przez mgr. Adama Mackiewicza (ARCHEO-ADAM). Finansowane przez Olsztyńskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych) w Olsztynie. Pierwszy sezon badań.

Nadzory archeologiczne - wykopy I – Ib objęły swym zasięgiem obszar dawnego starego miasta, w miejscu, w którym jeszcze w latach międzywojennych znajdował się kościół. Obecnie jest to teren położony na wschód od ulicy 19-ego Stycznia i na południe od rzeki Orzyc. Zarówno wcześniej, jak również obecnie jest to rejon położony na północno-wschodnich peryferiach miejscowości. Wykopy prowadzono zgodnie z projektem realizacyjnym. Podkreślić jednak należy, iż przed przystąpieniem archeologa do pracy część wykopów, które powinny być objęte nadzorem wykonano i zasypiano, zwłaszcza od strony pomocnej i północno-wschodniej. W tym przypadku należy żałować, iż fakt taki miał miejsce, zwłaszcza w kontekście wyników. Stwierdzono, iż mamy tu do czynienia z obszarem,